AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2017/1959

af 18. juli 2017

om statsstøtte SA.34720 — 2015/C (ex 2013/N), som er gennemført af Danmark Omstruktureringsstøtte til Vestjysk Bank

(meddelt under nummer C(2017) 4990)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til ovenstående bestemmelser ([1]) og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) I begyndelsen af 2012 indledte Danmark en dialog med Kommissionen for at drøfte de problemer, som Vestjysk Bank A/S (»Vestjysk Bank« eller »Banken«) stod over for på det tidspunkt.

(2) Den 25. april 2012 traf Kommissionen afgørelse i sag SA.34423 (»redningsafgørelsen«) ([2]), hvor den fandt, at tre foranstaltninger til fordel for Vestjysk Bank og Aarhus Lokalbank (de fusionerede den 30. marts 2012 med Vestjysk Bank som det fortsættende selskab) udgjorde statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 1, som var midlertidigt forenelig med det indre marked af hensyn til den finansielle stabilitet. Foranstaltningerne blev derfor godkendt i seks måneder, eller — hvis Danmark fremsendte en gennemgribende omstruktureringsplan inden seks måneder fra datoen for vedtagelsen af afgørelsen — indtil Kommissionen traf en endelig afgørelse om denne omstruktureringsplan.

(3) Den 18. april 2012 fremsendte Danmark en foreløbig omstruktureringsplan for Vestjysk Bank, som indeholdt et udkast til et sæt tilsagn som oplæg til drøftelsen af omstruktureringsplanen.

(4) Ved en række møder, telefonkonferencer og skriftlig korrespondance fra april 2012 til december 2015 drøftede Kommissionen og Danmark omstruktureringsplanen, der var ajourført ad flere omgange. Fra august 2013 til april 2014 forsøgte Danmark at sælge sin kapitalandel i Banken. Som følge heraf blev drøftelserne af omstruktureringsplanen sat i bero i den periode. Det lykkedes ikke Danmark at afhænde sin andel, da ingen bød.

(5) Ved brev af 4. december 2015 meddelte Kommissionen Danmark, at den havde besluttet at indlede proceduren efter traktatens artikel 108, stk. 2, i henseende til støtten (»indledningsafgørelsen«).

([1]) EUT C 220 af 17.6.2016, s. 23.
([2]) Kommissionens afgørelse i sag SA.34423 (EUT C 348 af 3.10.2014, s. 2).

(6) Den 7. januar 2016 modtog Kommissionen Danmarks bemærkninger til indledningsafgørelsen.

(7) I april 2016 indledte Danmark en ny åben, ubetinget og gennemsigtig salgsproces for at sælge sine aktier i Banken.

(8) Den 17. juni 2016 blev indledningsafgørelsen offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([3]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte bemærkninger. Den modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter.

(9) Da salgsprocessen ikke resulterede i bud på køb af Banken, informerede Danmark Kommissionen den 23. november 2016 om, at Nykredit havde udtrykt interesse i at danne et konsortium af investorer uden for banksektoren til at erhverve og rekapitalisere Banken. Den transaktion kombineret med yderligere omstruktureringsbestræbelser ville ifølge Danmark genoprette Bankens langsigtede levedygtighed.

(10) Fra den 23. november 2016 til primo juni 2017 drøftede Kommissionen og Danmark den nye omstruktureringsplan ved en række møder, telefonkonferencer og i skriftlig korrespondance.

(11) Den 14. juni 2017 fremsendte Danmark den endelige version af den nye omstruktureringsplan sammen med den underskrevne aftale med det private investorkonsortium om erhvervelse af Bankens aktier. Investorkonsortiet afgav derefter et offentligt overtagelsestilbud på Bankens resterende aktier (ejet af private investorer) med udløbsfrist den 18. juli 2017.

(12) Ved brev af 12. juni 2017 gav Danmark tilsagn om at give afkald på sin ret ifølge artikel 342 i traktaten og artikel 3 i forordning (EF) nr. 1 ([4]) og lade nærværende afgørelse vedtage og offentliggøre på engelsk.

2. **BAGGRUND**

2.1. **Vestjysk Bank i dag**

(13) Vestjysk Bank blev stiftet i 1874 og er af Finanstilsynet ikke kategoriseret som et systemisk vigtigt finansielt institut. Banken er i øjeblikket den 15. største i Danmark og har en markedsandel på under 0,3 %. På baggrund af de nyeste tilgængelige data (fra 31. marts 2017) har Banken en balance på 19,5 mia. DKK (2,6 mia. EUR), en indlånsportefølje på 14 mia. DKK (1,9 mia. EUR), en udlånsportefølje på 12,4 mia. DKK (1,7 mia. EUR), 15 afdelinger og 438 medarbejdere (i fuldtidsækvivalenter — »FTÆ«).

(14) Den danske stat er majoritetsaktionær i Banken og kontrollerer 81,47 % af aktiekapitalen og stemmerettighederne i Vestjysk Bank. Vestjysk Bank er noteret på Københavns Fondsbørs.

(15) Bankens forretningsmodel kombinerer udlån til private i lokalområdet med store eksponeringer i landbrugs- og erhvervsejendomssektoren. Banken driver primært virksomhed i Jylland.

2.2. **Støtteforanstaltninger, der er midlertidigt godkendt ved redningsafgørelsen**

(16) I 2012 modtog Vestjysk Bank statsstøtte til fusionen med Aarhus Lokalbank, en anden dansk regionalbank med virksomhed i Jylland. Ved udgangen af 2011 havde Vestjysk Bank en balance på 29,2 mia. DKK (3,9 mia. EUR) og Aarhus Lokalbank en balance på 4,4 mia. DKK (600 mio. EUR).

([3]) Jf. fodnote 1.
([4]) Rådets forordning nr. 1 om den ordning, der skal gælde for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område (EFT 17 af 6.10.1958, s. 385).

(17) I 2009 havde både Vestjysk Bank og Aarhus Lokalbank modtaget støtte efter den danske rekapitaliseringsordning. Støtten til Banken blev ydet i form af to portioner hybridkapital på 1 438 mio. DKK ([5]) og 177,8 mio. DKK ([6]), i alt 1 615,8 mio. DKK (ca. 216 mio. EUR) svarende til 6,2 % af Bankens risikovægtede aktiver. Derfor var den danske stat allerede den største aktionær i begge banker (den havde en andel på 53,1 % i Vestjysk Bank og 45,2 % i Aarhus Lokalbank) før fusionen ([7]).

(18) Den 28. februar 2012 meddelte Danmark Kommissionen, at Vestjysk Bank og Aarhus Lokalbank havde intention om at fusionere, da de begge var i risiko for at blive nødlidende. Fusionen mellem de to banker skulle imødegå begges finansieringsproblemer ved at danne en samlet fortsættende enhed, Vestjysk Bank, og dermed styrke dennes position som en regional bank.

(19) Danmark anmeldte følgende foranstaltninger til fordel for Vestjysk Bank med henblik på iværksættelsen af fusionen til Kommissionen:

— foranstaltning 1 — fuldførelsen af en kapitaltilførsel til Banken med et nettoprovenu på 250-300 mio. DKK

— foranstaltning 2 — tilførsel af ny efterstillet lånekapital med en hovedstol på 200 mio. DKK

— foranstaltning 3 — salg af en minoritetsandel på 175 mio. DKK (23 mio. EUR), som Banken ejede i et dansk realkreditinstitut, til den danske nationalbank

— foranstaltning 4 — en individuel statsgaranti for nye obligationer på op til 8,6 mia. DKK (1 154 mio. EUR).

(20) Den 25. april 2012 godkendte Kommissionen midlertidigt foranstaltning 1, 3 og 4 som redningsstøtte i en periode på seks måneder, eller — hvis Danmark fremsendte en gennemgribende omstruktureringsplan inden seks måneder fra datoen for vedtagelsen af afgørelsen — indtil Kommissionen traf en endelig afgørelse om denne omstruktureringsplan. Foranstaltning 2 blev finansieret fuldt ud af private investorer og blev derfor ikke anset for at udgøre statsstøtte.

(21) Den 28. juni 2012 modtog Vestjysk Bank et endeligt bindende tilsagn fra selskabet Finansiel Stabilitet ([8]) vedrørende foranstaltning 4, som begrænsede de individuelle statsgarantier for gæld til 6,8 mia. DKK (914 mio. EUR).

(22) Bruttoprovenuet fra foranstaltning 1 beløb sig til 318,7 mio. DKK (nettoprovenu på 300 mio. DKK), og statens deltagelse beløb sig til 166 mio. DKK (22 mio. EUR). Foranstaltning 3 skabte en kapitalnedsættelse på 0,60 % ved at nedbringe bankens risikovægtede aktiver.

(23) Det endelige støttebeløb, der var resultatet af gennemførelsen af de tre foranstaltninger, der er beskrevet i redningsafgørelsen, var 7 293,7 mio. DKK (979 mio. EUR).

2.3. **Manglende solid omstruktureringsplan og indledningsafgørelsen**

(24) Den 18. april 2012 fremsendte Danmark en foreløbig version af omstruktureringsplanen for Vestjysk Bank som selvstændig enhed, som indeholdt et udkast til et term sheet med mulige tilsagn. Denne skrivelse blev fulgt op med talrige ajourføringer og ændringer omhandlende de yderligere bestræbelser, der skulle til for at genoprette Bankens langsigtede levedygtighed, idet det ikke var lykkedes denne at opnå den forventede rentabilitet.

([5]) I 2012 blev 287,6 mio. DKK (39 mio. EUR) plus påløbne renter på 8,7 mio. DKK (1,2 mio. EUR) konverteret til aktier.

([6]) I 2012 blev 142,2 mio. DKK (19 mio. EUR) plus påløbne renter på 5 mio. DKK (0,7 mio. EUR) konverteret til aktier.

([7]) Efter en rekapitalisering ifølge rekapitaliseringsordningen i 2009 og en konvertering af kapitalindskuddet til aktiekapital den 20. februar 2012. Vestjysk Bank fik et statsligt kapitalindskud i form af hybrid kernekapital med en oprindelig hovedstol på 1,44 mia. DKK (194 mio. EUR), hvoraf 287,6 mio. DKK (39 mio. EUR) plus påløbne renter på ca. 8,7 mio. DKK (1,2 mio. EUR) blev konverteret til aktier i Vestjysk Bank. I perioden 2009-2011 udbetalte Vestjysk Bank kuponrente på i alt 312,8 mio. DKK (42 mio. EUR) til den danske stat. Kuponrentesatsen blev fastsat til 9,69 % og 10,19 % p.a. afhængigt af, om gebyret for konverteringsretten var indregnet. Aarhus Lokalbank fik et statsligt kapitalindskud i form af hybrid kernekapital med en oprindelig hovedstol på 177,8 mio. DKK (24 mio. EUR), hvoraf 142,2 mio. DKK (19 mio. EUR) plus påløbne renter på 5 mio. DKK (0,7 mio. EUR) efterfølgende blev konverteret til aktier i Aarhus Lokalbank. I perioden 2009-2011 udbetalte Aarhus Lokalbank kuponrente på i alt 25,9 mio. DKK (3,5 mio. EUR) til den danske stat. Kuponrentesatsen blev fastsat til 10,92 % og 11,42 % p.a. afhængigt af, om gebyret for konverteringsretten var indregnet.

([8]) Den statsejede enhed, der blev oprettet til at varetage de statsstøtteforanstaltninger, som blev indført i Danmark i forbindelse med finanskrisen.

(25) I august 2013 informerede de danske myndigheder Kommissionen om, at de planlagde et salg af Vestjysk Bank, og drøftelserne af omstruktureringen af Banken blev derfor sat i bero.

(26) I april 2014 meddelte Danmark Kommissionen, at salget af Banken var blevet aflyst, da ingen potentielle købere havde indgivet tilbud. Drøftelserne af omstruktureringen af Banken blev derfor genoptaget. Imidlertid udmøntede disse drøftelser sig ikke i en endelig og solid omstruktureringsplan, som kunne sikre, at Bankens levedygtighed blev genoprettet, og Kommissionen besluttede at indlede den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til traktatens artikel 108, stk. 2.

2.4. **Begrundelse for indledning af proceduren**

(27) I sin indledningsafgørelse af 4. december 2015 satte Kommissionen spørgsmålstegn ved

a) om udkastet til omstruktureringsplanen var egnet til at sikre genoprettelsen af Bankens levedygtighed

b) om konkurrencefordrejningerne var begrænset til et minimum

c) om der var sikret en tilstrækkelig byrdefordeling i henseende til en af genkøbstransaktionerne ([9]), der blev foretaget i 2013.

3. **DEN FORMELLE UNDERSØGELSESPROCEDURE**

3.1. **Danmarks svar på indledningsafgørelsen**

3.1.1. *Forekomst af statsstøtte i foranstaltning 1 og 3*

(28) I deres svar bekræftede de danske myndigheder, at de accepterer, at foranstaltning 4 er statsstøtte, men gentog også, hvad de havde givet udtryk for i anledning af redningsafgørelsen, nemlig at de anfægtede, at foranstaltning 1 og 3 udgjorde statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 1. Nærmere bestemt anfører de danske myndigheder følgende:

— Foranstaltning 1: De danske myndigheder mener, at fuldførelsen af kapitaltilførslen ikke udgør statsstøtte, da denne foranstaltning foregik i fuld overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip og derfor ikke udgør statsstøtte.

— Foranstaltning 3: De danske myndigheder hævder, at salget af en minoritetsandel i et dansk realkreditinstitut til Nationalbanken ikke udgør statsstøtte, da transaktionen ikke involverede statslige midler, idet Nationalbanken er en uafhængig institution, og idet det i øvrigt heller ikke var en fordel for Banken, idet prisen blev beregnet efter en foruddefineret metodologi, som anvendes på enhver aktionær.

3.1.2. *Levedygtighed*

(29) Danmark anførte, at Vestjysk Bank var en levedygtig om end på dette tidspunkt sårbar bank. Ifølge de danske myndigheder nærmer Banken sig afslutningen af omstruktureringsfasen og er på vej ind i en stabiliseringsfase.

(30) Endvidere hævder de danske myndigheder i deres svar, at Banken har et solidt grundlag ud fra hvilket, den kan fortsætte sin kerneindtjening på, men at den på grund af en lav solvensbuffer er sårbar over for udefrakommende makroøkonomiske faktorer, primært faktorer, som påvirker landbrugssektoren, idet den har store eksponeringer i dette segment.

([9]) Den pågældende genkøbstransaktion vedrørte efterstillet gæld med en nominel værdi af 40 mio. NOK (ca. 5,2 mio. EUR). Dette genkøb blev gennemført den 13. juni 2013 til en gennemsnitlig pris på 62 % af hovedstolen, dvs. 2 procentpoint over markedsprisen på 50 % tillagt præmien på 10 %. Vestjysk Bank overbetalte derved indehaverne af de efterstillede gældsinstrumenter med et beløb svarende til 2 % af hovedstolen.

3.1.3. *Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger*

(31) De danske myndigheder mener, at Banken aktivt har arbejdet for at mindske sin påvirkning af markedet ved at indskrænke sin samlede balance og bruttoudlånsportefølje og fokusere sin forretning på kerneregionen Jylland. Dertil kommer, at Banken har nedbragt antallet af afdelinger og fuldtidsansatte væsentligt samt reduceret sine driftsomkostninger.

(32) Endvidere har Banken siden medio 2012 overholdt en række adfærdsforanstaltninger og selskabsledelsesregler, som de danske myndigheder havde foreslået i forbindelse med udkastet til omstruktureringsplanen, der blev omtalt i betragtning 24, med det formål at begrænse konkurrencefordrejningerne.

(33) De danske myndigheder konkluderer derfor, at de skridt, der allerede er taget, har været mere end tilstrækkelige til at begrænse den konkurrencefordrejning, der følger af statsstøtteforanstaltningen.

3.1.4. *Byrdefordeling*

(34) De danske myndigheder anfører, at byrdefordelingen er blevet korrekt gennemført under omstruktureringsprocessen. Danmark fik et nedslag på tegningskursen, som sikrede en tilstrækkelig forrentning af statens deltagelse i kapitalforhøjelsen foruden en risikobaseret garantiprovision for den individuelle garanti, som ligger langt over kravene i forlængelsesmeddelelsen fra 2011 ([10]).

(35) Med henvisning til en af de gældsstyringsoperationer, der er gennemført siden 2012, og hvori der blev betalt en højere pris end den teoretiske maksimumpris for tilbagekøb af efterstillet kapital, bemærker de danske myndigheder, at en sådan overpris til fordel for kreditor (og ikke Banken) udgjorde 2 % af hovedstolen svarende til 800 000 NOK (ca. 108 000 EUR). Følgelig betalte Banken et tilsvarende beløb til staten som udligning af en eventuel utilstrækkelig byrdefordeling, som dette forholdsvis lille beløb måtte have bevirket. Det fulde beløb blev betalt i begyndelsen af 2014.

3.2. **Stresstesten i 2016 og den nye salgsproces**

(36) På Kommissionens anmodning gennemførte Finanstilsynet i marts 2016 en stresstest af Banken. Stresstesten blev foretaget uden forsinkelse og i overensstemmelse med Den Europæiske Banktilsynsmyndigheds (»EBA«) standarder. Konklusionen blev, at Vestjysk Bank i en stresssituation kunne risikere ikke at leve op til sit individuelle solvenskrav.

(37) I maj 2016 meddelte de danske myndigheder Kommissionen, at de sammen med SEB som finansiel rådgiver havde igangsat forberedelsen af et salg af Banken. Forberedelserne skulle oprindelig have været afsluttet sidst på sommeren 2016, men processen kom til at vare indtil slutningen af efteråret 2016 (se også betragtning 52). Drøftelserne af omstruktureringsplanen blev sat i bero under denne proces, eftersom man i denne plan ville skulle tage hensyn til de planer, en potentiel køber af Banken måtte have. I denne henseende skal det bemærkes, at de danske myndigheder overvejede at sælge Banken enten til en anden bank (som muligvis ville integrere den i sine egne forretninger) eller til en finansiel investor (som muligvis ville bevare den som selvstændig enhed). Omstruktureringsplanen ville således også være afhængig af typen af køber.

4. **DEN NYE OMSTRUKTURERINGSPLAN — ET INVESTORKONSORTIUM KOORDINERET AF NYKREDIT TIL AT ERHVERVE OG REKAPITALISERE VESTJYSK BANK**

(38) Den 23. november 2016 meddelte Danmark Kommissionen, at Nykredit havde udtrykt interesse i at danne et konsortium af investorer uden for banksektoren til at erhverve og rekapitalisere Banken.

(39) Efter flere brevvekslinger fra november 2016 og frem meddelte Danmark Kommissionen den 29. april 2017, at Nykredit havde modtaget tilstrækkeligt med faste tilsagn fra en række investorer til at iværksætte den nye omstruktureringsplan. Den 14. juni 2017 sendte de danske myndigheder Kommissionen det uigenkaldelige

([10]) Meddelelse fra Kommissionen om anvendelse af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen fra og med 1. januar 2012 (»Forlængelsesmeddelelsen fra 2011«), (EUT C 356 af 6.12.2011, s. 7).

tilsagn undertegnet af Danmark og et konsortium af private investorer om salg af den danske stats aktiepost i Vestjysk Bank med forbehold af mere fordelagtige tilbud, som andre potentielle købere måtte afgive inden den 18. juli 2017.

(40) Nykredit udarbejdede en ny omstruktureringsplan i samarbejde med Vestjysk Bank, og de danske myndigheder forelagde den for Kommissionen (»Nykreditplanen«). Den har som mål at dække kapitalbehovet og genoprette Bankens langsigtede levedygtighed. Der er følgende primære elementer i Nykreditplanen:

a) Der dannes et konsortium bestående af danske langsigtede investorer (»konsortiet«) ([11]) repræsenteret ved Nykredit, som køber hele statens aktieandel på 81,47 % til en pris af 1 DKK pr. aktie eller et samlet beløb på ca. 123 mio. DKK (ca. 16,5 mio. EUR). Bankens øvrige (private) aktionærer har også mulighed for at sælge deres aktier til konsortiet til samme kurs.

b) Konsortiet garanterer gennemførelsen af en aktieemission til forhøjelse af Bankens aktiekapital med ca. 745 mio. DKK (ca. 100 mio. EUR) til en forventet tegningspris på 1 DKK pr. aktie. Alle de eksisterende aktionærer vil kunne købe nye aktier på samme vilkår som konsortiet.

c) Der udstedes ca. 150 mio. DKK (ca. 20 mio. EUR) i hybrid kernekapital og 225 mio. DKK (ca. 30 mio. EUR) i supplerende kapital (Tier 2). Yderligere 75 mio. DKK (ca. 10 mio. EUR) i eksisterende hybrid kernekapital vil blive bibeholdt.

d) Eksisterende efterstillet kapital for ca. 815 mio. DKK (ca. 110 mio. EUR) indfris tidligt til pari, herunder ca. 287,6 mio. DKK (ca. 38,7 mio. EUR) i tilbageværende udestående statsfinansieret hybrid kernekapital ([12]).

e) Banken fortsætter sine bestræbelser på at nedbringe sine renteudgifter (gennem billigere finansiering) og personale- og administrationsomkostninger […] (*) for at opnå en bedre omkostningsprocent.

(41) Bankens forretningsplan, der specificerer de omkostningsnedskæringer, som nævnes i bl.a. betragtning 40, litra e), omfatter følgende fremskrivninger for 2017, 2018 og 2019:

Tabel 1

Forretningsplan for perioden 2017-2019 og faktiske tal for 2012 og 2016

Beløb i mio. DKK	2012 (realiseret)	2016 (realiseret)	2017 (fremskrivning)	2018 (fremskrivning)	2019 (fremskrivning)
Renteudgifter	727	185	[80-130]	[70-120]	[60-110]
Kerneindtjening	1 282	1 004	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]
Personaleomkostninger	334	311	[260-300]	[250-290]	[240-280]
Administrations- og andre driftsomkostninger	254	178	[150-300]	[145-295]	[140-290]
Hensættelser til tab på lån	1 515	416	[200-300]	[200-300]	[200-300]
Nettoresultat	– 1 399	80	[150-220]	[220-290]	[270-340]

([11]) Konsortiet består af: Nykredit, Maj Invest (på vegne af kunder), Arbejdernes Landsbank, AP Pension, Novo A/S, C.L. Davids Fond og Samling, ISP Pension og Vestjylland Forsikring. Konsortiet anser sin investering i Vestjysk Bank for at være af rent finansiel art. Ingen af konsortiets medlemmer vil få kontrol over Vestjysk Bank (den største individuelle investering vil udgøre under 20 % af Banken) og ønsker heller ikke at kombinere Bankens aktiviteter med deres egne.

([12]) Indfrielseskursen er 110 % af hovedstolen, hvilket vil sige, at tilbagebetalingen beløber sig til ca. 316 mio. DKK.

(*) Fortrolige oplysninger.

Beløb i mio. DKK	2012 (realiseret)	2016 (realiseret)	2017 (fremskrivning)	2018 (fremskrivning)	2019 (fremskrivning)
Egenkapitalforrentning (ROE) efter skat (%)	– 106	5,4	[7-11]	[7-11]	[7-11]
Omkostningsprocent (%)	55,3	50,3	[45-55]	[40-50]	[40-50]
Antal ansatte (FTÆ)	621,3	459	[375-425]	[340-390]	[340-390]
Antal afdelinger	24	15	15	15	15

(42) Den 12. juni 2017 blev de foreslåede transaktioner beskrevet i betragtning 40, litra a) til d), bekendtgjort over for markedet og Bankens aktionærer. Samme dag bekendtgjorde den danske stat sin betingede accept af konsortiets frivillige tilbud på køb af dens aktieandel i Banken på 81,47 %. Tredjeparter har stadig mulighed for at afgive et økonomisk mere fordelagtigt tilbud (se også betragtning 57) inden for den periode, hvor købstilbuddet løber (dvs. inden den 18. juli 2017). Et formelt tilbudsdokument med flere detaljer om hvert element i forslaget og en tidslinje blev præsenteret for alle Bankens aktionærer den 19. juni 2017. Aktieemissionen og refinansieringen af hybrid kernekapital forventes at blive afsluttet i løbet af efteråret 2017.

(43) Ved brev af 13. juni 2017 fastslog de danske myndigheder på Kommissionens anmodning, at den foreslåede transaktion ikke indeholdt nye foranstaltninger (f.eks. garantier), som kunne indebære statsstøtte, og fremsendte aftalen med konsortiet til Kommissionen. Samme dag bekræftede Finanstilsynet ved brev som svar på et spørgsmål fra Kommissionen, at Vestjysk Banks kreditrisikopolitik er i overensstemmelse med bedste praksis hos tilsvarende banker. På baggrund af sit løbende tilsyn med Banken, bl.a. en undersøgelse af Bankens kreditrisikostyring ved fire inspektioner siden 2012, konkluderede Finanstilsynet navnlig, at Vestjysk Banks kreditrisikopolitik overholder den danske bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. ([13]).

5. DANMARKS TILSAGN TIL UNDERSTØTTELSE AF NYKREDITPLANEN

(44) For at understøtte Bankens genoprettelse af levedygtigheden og yderligere begrænse de potentielle fordrejninger af konkurrencen har Danmark givet en række tilsagn, som er resumeret i litra a) til j) (tilsagnenes fulde ordlyd findes i bilaget til denne afgørelse):

a) Omstruktureringsperioden udløber den 31. december 2018, hvis Banken når en egenkapitalforrentning (»ROE«) efter skat på [7-11] % inden den dato. Hvis denne ROE ikke nås, slutter omstruktureringsperioden den 31. december 2019.

b) Hvis omstruktureringsperioden forlænges til udgangen af 2019, vil Banken få pligt til (på ny) at fastsætte prisen for hvert kundeforhold (med enkelte undtagelser) således, at den opnår de foruddefinerede rentabilitetsmål for hver kunde.

c) Banken skal tilvejebringe en yderligere solvensbuffer i tillæg til den, der kræves ifølge gældende love og forskrifter, og med specifikke likviditetsmål.

d) Bankens balance i 2017 må ikke overstige balancen i 2016, og den må ikke overstige 20 300 mio. DKK (ca. 2 730 mio. EUR) i 2018 og 21 000 mio. DKK (ca. 2 824 mio. EUR) i 2019 (i givet fald).

e) Banken skal justere sine udlån efter specifikke lofter for udlån i visse sektorer (nemlig fast ejendom og landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri).

f) Banken må ikke yde nye lån uden for Jylland, medmindre kunden selv stiller finansiering på [35-45] % og sikkerhed for lånet, og heller ikke yde nye lån uden for Danmark.

([13]) Denne bekendtgørelse gennemfører EBA-retningslinjerne vedrørende intern ledelse.

g) Banken må ikke opnå eksponering via nye kunder, der i sig selv udgør 10 % af den samlede kapital.

h) Banken er omfattet af et forbud mod opkøb og begrænsninger på reklameaktivitet.

i) Banken skal omstrukturere sin risikostyring og i relevant omfang justere sin prissætning efter forud fastsatte mål.

j) Banken skal indfri efterstillede obligationer købt af den danske stat inden seks måneder efter vedtagelsen af denne afgørelse.

k) En tilsynsadministrator skal rapportere hvert halve år til Kommissionen om udviklingen i omstruktureringsplanen og tilsagnene i litra a) til j).

6. VURDERING AF FORANSTALTNINGEN

6.1. Forekomst af statsstøtte

(45) Kommissionen skal fastslå forekomsten af statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 1, hvori det fastsættes, at statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller risikerer at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, er uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(46) En foranstaltning udgør derfor kun statsstøtte, hvis følgende kumulative betingelser er opfyldt: Den skal kunne tilregnes staten og være finansieret af en medlemsstat eller ved hjælp af statsmidler, den skal indrømme en selektiv fordel til visse virksomheder eller visse produktioner, og den skal fordreje eller risikere at fordreje konkurrencevilkårene og kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

(47) I betragtning 47-67 i redningsafgørelsen og i betragtning 50 i indledningsafgørelsen har Kommissionen allerede vurderet de omhandlede foranstaltninger og konkluderet, at foranstaltning 1, 3 og 4 udgjorde statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 1.

(48) De danske myndigheder har ikke fremlagt nye argumenter under den formelle undersøgelsesprocedure, som de ikke allerede havde givet udtryk for i 2012. Kommissionens vurdering af og konklusion i redningsafgørelsen om, at foranstaltning 1, 3 og 4 (som beskrevet i betragtning 19 i redningsafgørelsen) udgjorde statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 1, står derfor ved magt.

(49) Desuden vurderede Kommissionen de dokumenter, som de danske myndigheder havde fremsendt, og navnlig det uigenkaldelige tilsagn, som er nævnt i betragtning 39, og hvori der ikke henvises til anvendelse af offentlige midler (f.eks. kapitalstøtte eller garantier ydet af staten) i forbindelse med salget af aktierne.

6.2. Støttemodtageren

(50) Salget af et støttet kreditinstitut kan indebære statsstøtte til køberne, medmindre salget foregår i en åben, ikkediskriminerende og ubetinget konkurrencepræget udbudsprocedure, hvor aktiverne sælges til højestbydende ([14]). Derfor skal Kommissionen vurdere ([15]), om a) salgsprocessen er åben, ubetinget og ikkediskriminerende, b) salget finder sted på markedsvilkår, og hvorvidt c) kreditinstituttet eller regeringen, afhængigt af den valgte struktur, maksimerer salgsprisen.

(51) I fjerde kvartal af 2013 forsøgte den danske stat at sælge sin aktiepost i Vestjysk Bank. Danmark undersøgte også, om der kunne findes en køber til Bankens aktiviteter i Aarhusområdet. Trods indledende interesse fra flere danske banker ([16]) var det ikke muligt at gennemføre en transaktion, primært fordi de potentielle købere — på baggrund af deres due diligence-undersøgelser af Bankens aktiver — forventede yderligere betydelige nedskrivninger efter en overtagelse.

([14]) Se punkt 84 og 89-96 i Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte.
([15]) Se punkt 80 i Bankmeddelelsen fra 2013.
([16]) Mindst ni banker blev kontaktet i denne proces, hvoraf syv udtrykte indledende interesse i (dele af) Banken. Efter due diligence-undersøgelser afgav ingen af dem dog tilbud.

(52) I andet kvartal af 2016 indledte den danske stat endnu en salgsproces efter at have fået en henvendelse fra den danske finansielle investor […]. […]s forslag (se også betragtning 55) var imidlertid betinget af eksklusivitet. Danmark besluttede derfor at give alle andre relevante potentielle købere ([17]) mulighed for at byde først. De danske myndigheder engagerede investeringsrådgiveren SEB til at varetage processen. Processen forløb i andet og tredje kvartal af 2016. Ingen af de kontaktede købere ([18]) endte dog med at byde, idet de forventede yderligere betydelige nedskrivninger. […], som således de facto havde opnået eksklusivitet, indledte sin due diligence-undersøgelse i oktober 2016, men afsluttede processen i november 2016 uden at afgive et tilbud.

(53) Både i 2013 og 2016 blev salgsprocessen tilrettelagt som følger:

a) Statens mål var at opnå et salg på markedsvilkår, som maksimerede salgsprisen, men der blev ikke oplyst mindstepriser eller stillet andre krav.

b) Alle potentielle købere fik adgang til den samme mængde oplysninger, dvs. detaljer om Bankens største eksponeringer, et virtuelt datarum med centrale dokumenter, ledelsespræsentation og Q&A-processer.

c) Alle relevante potentielle købere ([19]) blev inddraget i processen, og staten havde ingen præference for en særlig køber.

(54) Nykredit blev kontaktet i begge salgsprocesser. I 2013 udviste Nykredit som del af et konsortium indledningsvis interesse i Banken som helhed, men konsortiet kunne ikke afgive et bud. Efterfølgende var Nykredit interesseret i at overtage dele af Banken (Aarhusområdet), men afgav ikke tilbud efter sin due diligence-undersøgelse. I andet kvartal af 2016 udtrykte Nykredit interesse i at stå i spidsen for et konsortium, men gik ikke ind i processen. I oktober 2016 fremlagde Nykredit imidlertid sine foreløbige overvejelser om en ramme for en rekapitalisering af Vestjysk Bank. I november 2016 blev Nykredit engageret af Vestjysk Bank til at undersøge mulighederne for at rejse kapital fra eksterne investorer. Denne indsats mundede ud i Nykreditplanen, som var konsortiets tilbud, og de transaktioner, der er beskrevet i betragtning 40.

(55) Konsortiet har tilbudt at købe statens fulde aktieandel på 81,47 % til en pris af 1 DKK pr. aktie. Da tilbuddet blev bekendtgjort den 12. juni 2017, var kursen på Københavns Fondsbørs på en aktie i Banken 14,90 DKK ([20]). Da der imidlertid ikke indkom andre bud i forbindelse med de to åbne salgsprocesser, kan det antages, at konsortiets tilbudte pris er den maksimale, der kunne opnås i den foreliggende situation. Denne konklusion bekræftes også af vurderingen af et alternativt forslag (se også betragtning 52), som uformelt blev testet af […] i februar 2016. Denne investor overvejede oprindelig at erhverve kontrollen med Vestjysk Bank ved at købe nyudstedte aktier til en pris af 1 DKK pr. aktie og bekræftede dette forslag i september 2016 ([21]). Imidlertid blev dette alternative forslag ikke til noget, da […] til sidst trak sig tilbage efter at have indledt en due diligence-undersøgelse i oktober 2016. Dette kan bruges som yderligere benchmark (også 1 DKK pr. aktie) til at konkludere, at konsortiets forslag er det, som maksimerer salgsprisen, og at transaktionen vil foregå på markedsvilkår.

(56) Danmark fremsendte også en vurdering (fairness opinion), som en uafhængig ekspert havde udarbejdet på statens anmodning. I vurderingen konkluderes det, at tilbuddets pris på 1 DKK pr. aktie på det pågældende tidspunkt var den bedst mulige markedspris, der kunne opnås. For at nå til denne konklusion tog eksperten hensyn til bl.a. de oplysninger, der var indhentet via de to tidligere salgsprocesser, Bankens aktuelle kapitalsituation og usikkerheden om statsstøttesagen, der endnu verserede på det tidspunkt.

([17]) Bl.a. kontaktede man alle relevante købere med et strategisk rationale og betydelige synergier samt en potentiel finansiel investor (ud over […]), som havde udvist interesse i løbet af processen.

([18]) Mindst syv banker og én finansiel investor blev kontaktet i denne anden proces, hvoraf tre udtrykte indledende interesse. Kun to igangsatte due diligence-undersøgelsen, men ingen bød.

([19]) Alle potentielle konkurrenter kunne, selv om de ikke formelt var inviteret, deltage i den løbende udbudsprocedure, og markedet var bekendt med SEB's søgen efter en køber, idet den danske stat havde bedt SEB finde en køber til sin andel i Banken og lede salgsprocessen (se fodnote 17).

([20]) Det skal bemærkes, at aktien har mistet over en tredjedel af sin værdi siden bekendtgørelsen. Derfor var aktiekursen den 28. juni 2017 kun 9 DKK. Endvidere synes aktiekursudviklingen i vidt omfang at være bestemt af de ca. 40 000 private investorer, og dette kan måske forklare, hvorfor udviklingen i Bankens aktiekurs ikke har afspejlet de underliggende resultater. Aktierne er desuden illikvide (kun 6 % af aktiekapitalen er blevet handlet det seneste år) og har en begrænset spredning (kun 18,52 %), hvilket yderligere mindsker sandsynligheden for, at aktiekursen er en nøjagtig afspejling af Bankens sande værdi.

([21]) I dette scenarie ville staten ikke have solgt sine aktier i Vestjysk Bank, men dens andel ville være faldet fra 81 % til 23 % efter aktieemissionen. Al efterstillet kapital, herunder hybrid kernekapital, ville være blevet indfriet tidligt til pålydende værdi. Endelig ville udstedelsen af nye aktier være blevet suppleret med en ny udstedelse af supplerende kapital på 275 mio. DKK.

(57) Endelig har den danske stat ifølge aftalen med konsortiet mulighed for at acceptere et mere fordelagtigt konkurrerende bud ([22]) fra en tredjepart i god tro. Imidlertid skal et sådant konkurrerende bud realistisk muliggøre en løsning på de tidligere statsstøttespørgsmål, resultere i tilbagebetaling af den statsfinansierede hybride kernekapital og må ikke medføre yderligere statsstøtte. Med andre ord skal et konkurrerende bud som minimum svare til konsortiets tilbud med hensyn til genoprettelse af Bankens solvens og rentabilitet. Hvis der afgives et konkurrerende bud, har konsortiet mulighed for at matche det. Som følge heraf har enhver, der er villig til at investere i Banken til en højere pris, mulighed for det. I den retsakt, ifølge hvilken Finansministeriet kan gennemføre salget til konsortiet, nævnes muligheden for at afgive konkurrerende bud med et mere attraktivt tilbud i udbudsperioden, og den mulighed blev også bekendtgjort for offentligheden ([23]). Kommissionen finder, at dette giver yderligere sikkerhed for, at Danmark har gjort alt, hvad der er muligt for at maksimere salgsprisen, og har givet alle interesserede parter chancen for at afgive et tilbud. Det forekommer dog højst usandsynligt, at der vil komme et konkurrerende bud, set i lyset af den manglende succes med de tidligere forsøg på at sælge Banken.

(58) På grundlag af ovenstående finder Kommissionen, at salgsprocessen vedrørende salg af Danmarks andel i Vestjysk Bank har været åben, ikkediskriminerende og ubetinget og medført en maksimering af salgsprisen for den danske stat. Trods flere anledninger (i 2013 og 2016) indkom der nemlig ingen bud med en højere pris, der kunne muliggøre statens fuldstændige udtræden af Banken. Da Kommissionen ikke har grund til at tro, at det afgivne tilbud og den pris, der blev betalt, ikke ville afspejle markedsprisen på Banken, kan det konkluderes, at den private køber af statens aktier i Vestjysk Bank ikke er modtager af støtteforanstaltningerne og således ikke modtager støtte.

(59) Følgelig konkluderes det, at den eneste modtager af støtteforanstaltningerne er Vestjysk Bank.

(60) Overordnet set og som beskrevet i betragtning 49 og 59 konkluderes det, at det i denne afgørelse alene skal vurderes, om foranstaltningerne fra 2012 til fordel for Vestjysk Bank er forenelige.

6.3. **Støttens forenelighed**

6.3.1. *Retsgrundlag for vurderingen af støttens forenelighed*

(61) Traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), giver Kommissionen beføjelse til at afgøre, at støtten er forenelig med det indre marked, hvis den har til formål at »*afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi*«. Kommissionen anerkender, at den globale finanskrise kan forstyrre en medlemsstats økonomi alvorligt, og at foranstaltninger til støtte af bankerne kan afhjælpe denne forstyrrelse. Dette er blevet beskrevet og udviklet gennem syv på hinanden følgende krisemeddelelser ([24]).

(62) I overensstemmelse med det generelle retsprincip om tempus regit actum, som kræver, at en retsregel ikke må indføres med tilbagevirkende kraft, og ifølge Unionens domstoles faste retspraksis skal en statsstøtteforanstaltnings forenelighed vurderes i henhold til den retlige ramme, der var gældende på tidspunktet for dens gennemførelse. Ifølge punkt 90 i Bankmeddelelsen fra 2013 skal endvidere anmeldelser, der er indgået til Kommissionen før den 1. august 2013, vurderes på grundlag af de kriterier, der var gældende på anmeldelsestidspunktet.

([22]) Fristen for afgivelse af et sådan konkurrerende bud er den 18. juli 2017 kl. 16.00.

([23]) Folketingstidende E, Aktstykke 114, 29.6.2017. Dette blev også nævnt i de respektive pressemeddelelser af 12.6.2017: https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/06/staten-indgaar-aftale-om-salg-af-sine-aktier-i-vestjysk-bank og af 19.6.2017: https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/06/officielt-tilbud-paa-statens-aktier-i-vestjysk-bank-er-nu-fremsat

([24]) Meddelelse om statsstøttereglernes anvendelse på foranstaltninger truffet over for pengeinstitutter i forbindelse med den nuværende globale finanskrise (»Bankmeddelelsen fra 2008«) (EUT C 270 af 25.10.2008, s. 8). Meddelelse om rekapitalisering af pengeinstitutter under den aktuelle finanskrise: Støttens begrænsning til det nødvendige minimum og sikkerhedsforanstaltninger mod uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger (»Rekapitaliseringsmeddelelsen«) (EUT C 10 af 15.1.2009, s. 2). Meddelelse fra Kommissionen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor (»Meddelelsen om værdiforringede aktiver«) (EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1). Meddelelse fra Kommissionen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstruktureringsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne (»Omstruktureringsmeddelelsen«) (EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9). Meddelelse fra Kommissionen om anvendelse af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen fra og med 1. januar 2011 (»Forlængelsesmeddelelsen fra 2010«), (EUT C 329 af 7.12.2010, s. 7). Meddelelse fra Kommissionen om anvendelse af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen fra og med 1. januar 2012 (»Forlængelsesmeddelelsen fra 2011«), (EUT C 356 af 6.12.2011, s. 7). Meddelelse fra Kommissionen om statsstøttereglernes anvendelse fra den 1. august 2013 på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen (»Bankmeddelelsen fra 2013«) (EUT C 216 af 30.7.2013, s. 1).

(63) Foranstaltningerne blev anmeldt den 13. april 2012. Derfor skal disse foranstaltninger vurderes i lyset af den nye omstruktureringsplan under hensyntagen til Omstruktureringsmeddelelsen, Bankmeddelelsen fra 2008 og Forlængelsesmeddelelserne fra 2010 og 2011.

6.3.2. *Byrdefordeling*

(64) I sin indledningsafgørelse indtog Kommissionen den foreløbige holdning, at en genkøbstransaktion udført den 13. juni 2013 ikke var i overensstemmelse med Omstruktureringsmeddelelsens mål om at sikre tilstrækkelig byrdefordeling ([25]). Transaktionen blev gennemført til en gennemsnitlig pris på 62 % af hovedstolen, dvs. 2 procentpoint over markedsprisen på 50 % tillagt præmien på 10 %. Vestjysk Bank overbetalte derved indehaverne af de efterstillede gældsinstrumenter med et beløb svarende til 2 % af hovedstolen (eller 800 000 NOK, ca. 108 000 EUR).

(65) I deres svar på indledningsafgørelsen anførte de danske myndigheder, at denne overbetaling blev tilbagebetalt af Banken til den danske stat i begyndelsen af 2014 som udligning af en eventuel utilstrækkelig byrdefordeling, som dette forholdsvis lille beløb måtte have bevirket.

(66) Kommissionen bemærker, at Bankens betaling af overbetalingen til staten ikke som sådan kan afhjælpe en utilstrækkelig byrdefordeling. Overbetalingen vedrører de finansielle forbindelser mellem Banken og kreditorerne (i forbindelse med byrdefordelingen) og ikke de finansielle forbindelser mellem Banken og staten (hvilket er bestemmende for statsstøttebeløbet). Ikke desto mindre giver denne omstændighed i sammenhæng med en række andre omstændigheder i det foreliggende tilfælde Kommissionen mulighed for at konkludere, at der skete en tilstrækkelig byrdefordeling. Navnlig disse andre omstændigheder vedrører det forhold, at overprisen var minimal (kun 108 000 EUR), og at tærsklen på 60 % ikke som sådan blev fastsat i Omstruktureringsmeddelelsen, som er affattet i temmelig fleksible vendinger ([26]), men i et arbejdsdokument fra Kommissionen ([27]).

(67) I lyset af ovenstående vurderer Kommissionen, at den tvivl, der opstod i indledningsafgørelsen med hensyn til overholdelsen af byrdefordelingskravene, er fuldstændig bortvejret.

6.3.3. *Begrænsning af konkurrencefordrejninger*

(68) Banken har begrænset sin påvirkning af markedet ved yderligere at indskrænke sit filialnet med endnu tre afdelinger i forhold til det, som de danske myndigheder anførte i deres svar på indledningsafgørelsen, hvorved den samlede nedbringelse siden redningsstøtten er på ni afdelinger (Banken havde 24 afdelinger i 2012, 18 afdelinger i 2015 og 15 fra ultimo 2016 og frem, hvorved den samlede nedskæring siden 2012 er på 37,5 %). En sådan indskrænkning af filialnettet kombineret med den danske banksektors særlige træk påvirker Bankens kapacitet til at generere nye forretninger og tiltrække nye indlån og bidrager dermed til at begrænse konkurrencefordrejningerne.

(69) Nykreditplanen indeholder også en større nedskæring af Bankens personale (en nedbringelse på [30-40] % inden 2017 og [35-45] % inden 2018) end den, der forventedes på tidspunktet for indledningsafgørelsen (en nedbringelse på [20-30] % inden 2017). Denne øgede nedskæring skyldes dels Bankens indsats for at nedbringe omkostningerne yderligere, dels effektivitetsforbedringerne som følge af indskrænkningen af filialnettet.

(70) På tidspunktet for indledningsafgørelsen (se betragtning 98 i indledningsafgørelsen) var Kommissionen kun bekendt med en indskrænkning af filialnettet med [10-20] % (fra 24 afdelinger til [18-22]) og en personalenedskæring på [20-30] %. I betragtning af det store støttebeløb, som Banken havde modtaget, var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt de forventede afdelings- og personalenedskæringer fra 2012 til 2017 ville begrænse konkurrencefordrejningen i tilstrækkelig grad. Under hensyntagen til de nye nedskæringsmål finder Kommissionen, at Banken har gjort en stor ekstra indsats for at reducere sin påvirkning af markedet yderligere og øge sin effektivitet. Tabel 2 viser den faktiske situation i 2012 og 2016, forslagene, som de var kendt på tidspunktet for indledningsafgørelsen, og de aktuelle planer for de kommende år.

([25]) Det skal bemærkes, at byrdefordelingskravene, der var gældende på tidspunktet for ydelsen af foranstaltningerne, ikke indebar nedskrivning eller konvertering af efterstillet gæld, som der først blev stillet krav om, efter at Bankmeddelelsen fra 2013 trådte i kraft den 1. august 2013.

([26]) Se punkt 26 i Omstruktureringsmeddelelsen.

([27]) Forklarende bemærkning af personale ved Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence af 13. juni 2012, »Buybacks of hybrid securities by banks under restructuring«.

Tabel 2

Udvikling i nedbringelsen af antal afdelinger, FTÆ'er og omkostningsprocent

	Faktisk	Indledningsafgørelsen		Faktisk	Ny forretningsplan	
	2012	2016	2017	2016	2017	2018
Antal afdelinger	24	[18-22]	[18-22]	15	15	15
Ændring i % ift. 2012		[10-20]	[10-20]	– 37,5	– 37,5	– 37,5
Antal ansatte (FTÆ)	621,3	[480-510]	[460-490]	459	[375-425]	[340-390]
Ændring i % ift. 2012		– [20-30]	– [20-30]	– 26,1	– [30-40]	– [30-40]
Omkostningsprocent (%)	55,3	[50-60]	[50-60]	50,3	[45-55]	[40-50]
Ændring i % ift. 2012		– [0-7,5]	– [0-7,5]	– 5,0	– [2,5-10]	– [5-12,5]

(71) Vestjysk Bank har ikke kunnet udvide sin forretning, efter at den modtog redningsstøtte, på grund af de dårlige resultater. Bankens balance er faldet de seneste fem år med 39,5 % fra 32 865 mio. DKK ved udgangen af 2012 til 19 895 mio. DKK ultimo 2016. Den samme tendens kan iagttages i Bankens udlånsportefølje: Bruttolångivningen faldt med ca. 36 % samlet set i samme periode, med ca. 26 % til landbruget og med henholdsvis 48 % og 44 % til bygge- og ejendomssektoren.

(72) De risikovægtede aktiver faldt også fra 25 600 mio. DKK ved udgangen af 2012 til 16 081 mio. DKK ultimo 2016 (– 37 %), mens Bankens arbejdsstyrke i samme periode faldt fra 621 til 459 FTÆ (– 26 %).

(73) Alle tallene i betragtning 71 og 72 tyder på, at Bankens påvirkning allerede er mindsket gennem de seneste fem år, til dels af nødvendighed. Imidlertid var det støttebeløb, Banken modtog i 2012, betydeligt i forhold til Bankens risikovægtede aktiver (8,1 %), og derfor skal der påtænkes specifikke foranstaltninger til afhjælpning af konkurrencefordrejninger. Samtidig bør det anerkendes, at Banken vil have skåret sit personale ned med næsten [30-40] % inden udgangen af 2017 og allerede havde nedbragt antallet af afdelinger med 37,5 % ved udgangen af 2016.

(74) I tillæg til foranstaltningerne, der blev gennemført inden vedtagelsen af denne afgørelse, tilbød Danmark at give tilsagn (se betragtning 44) om yderligere begrænsning af konkurrencefordrejningerne i omstruktureringsperioden.

(75) For det første er der lagt et loft over Bankens balance i 2017 svarende til 2016-niveauet, i 2018 på 20 300 mio. DKK og i 2019 i givet fald på 21 000 mio. DKK. Disse lofter begrænser udtrykkeligt Bankens mulighed for at tiltrække nye indlån og yde nye udlån i omstruktureringsperioden. Bankens evne til at vinde markedsandele på bekostning af konkurrenterne er derfor begrænset på en måde, som sikrer, at konkurrencefordrejningerne begrænses.

(76) Derudover vil Banken ikke yde nye lån uden for Danmark og kan kun yde nye lån uden for Jylland, hvis kunden selv tilvejebringer finansiering på mindst [35-45] % og stiller sikkerhed for lånet. Det tilsagn hæmmer effektivt Bankens potentiale til at ekspandere uden for sin kerneregion, hvor den også har sine historiske rødder, hvilket igen beskytter markedsaktørerne mod en potentielt aggressiv adfærd fra Bankens side.

(77) Endelig er Banken omfattet af et forbud mod opkøb. Opkøb er en almindelig metode for en markedsaktør til at udvide forretningen med nye aktiviteter, produkter eller forretningsområder. Således virker forbuddet mod opkøb af andele i andre virksomheder klart hindrende for Bankens potentiale til at ekspandere. Banken er også omfattet af et forbud mod at anvende støtteforanstaltninger til reklameaktivitet, hvilket også beskytter konkurrenterne.

(78) Som forklaret i betragtning 68-70 og vist i tabel 2 har Banken gjort en stor ekstra indsats (i forhold til det, der var påtænkt på tidspunktet for indledningsafgørelsen) for yderligere at reducere sin påvirkning af markedet som en lille lokal aktør og øge sin effektivitet. På denne måde vil risikoen for konkurrencefordrejninger være begrænset tilstrækkeligt inden udgangen af 2017. Ikke desto mindre har Banken via Danmarks tilsagn også truffet væsentlige ekstra foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejningerne i resten af omstruktureringsperioden, som udløber senest ved udgangen af 2019. Derfor finder Kommissionen, at tvivlen i indledningsafgørelsen med hensyn til konkurrencefordrejning er blevet tilstrækkeligt imødegået.

6.3.4. *Genoprettelse af den langsigtede levedygtighed*

(79) I sin indledningsafgørelse udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt udkastet til en omstruktureringsplan, den fik fremsendt på det tidspunkt, gav et tilstrækkeligt grundlag til at sikre Bankens levedygtighed inden udløbet af omstruktureringsperioden. Navnlig satte Kommissionen spørgsmålstegn ved nogle af omstruktureringsplanens underliggende antagelser og fandt, at der stadig var betydelig usikkerhed. Endelig satte Kommissionen spørgsmålstegn ved, om Bankens kapitalstilling var tilstrækkelig stærk til at modstå yderligere værdiforringelser.

(80) Den 1. januar 2017 havde Banken en samlet kapitalprocent på 13,1 %. Imidlertid er Bankens samlede kapitalkrav på grund af indfasningen af kravet om kapitalbevaringsbufferen steget til 13,8 %, hvilket medfører en kapitalmangel på ca. 0,7 % eller 116 mio. DKK (ca. 15,6 mio. EUR). Hvis der ikke blev gjort noget, ville Banken fortsat mangle kapital (om end i mindre grad) den 1. januar 2018 (nemlig 0,4 % af sin samlede kapitalprocent eller 63 mio. DKK). Efter aktieemissionen og refinansieringen af de efterstillede kapitalinstrumenter vil Banken ikke længere mangle kapital. Navnlig forventer Banken den 1. januar 2018 at have en overkurs ved emission på ca. 667 mio. DKK (ca. 90 mio. EUR) eller en buffer på 4,3 % over den samlede nødvendige kapitalprocent. Desuden forpligtede Danmark sig til (se betragtning 44), at Banken vil opretholde en bestemt kapitaloverdækning i forhold til det lovbestemte beløb.

(81) Banken reviderede også sin strategi og vil nedbringe sine driftsomkostninger yderligere (se også tabel 1). Navnlig har Banken skåret ned på antallet af afdelinger fra 24 i 2012 til kun 15 ved udgangen af 2016. På tidspunktet for indledningsafgørelsen havde Banken kun planlagt at sænke antallet af afdelinger til [18-22]. I samme periode har Banken skåret ned på sin arbejdsstyrke fra 621 FTÆ til [460-490] FTÆ (– [20-30] %). Inden udgangen af 2017 vil dette tal være yderligere nedbragt til [374-425] FTÆ (– [30-40] %), målet er [340-390] FTÆ inden udgangen af 2018 (næsten – [30-40] %). Banken forventede ifølge sin omstruktureringsplan på tidspunktet for indledningsafgørelsen et personale i størrelsesordenen [460-490] FTÆ ultimo 2017 (hvilket kun svarer til en nedskæring på [20-30] % i forhold til ultimo 2012). Disse væsentlige yderligere foranstaltninger til omkostningsbesparelser afspejles i Bankens omkostningsprocent, som faldt fra 55,3 % i 2012 til 50,3 % i 2016. Denne procent forventes at falde yderligere til [45-55] % ved udgangen af 2017 og endda til [40-50] % inden udgangen af 2018. På tidspunktet for indledningsafgørelsen havde Banken stadig som mål at nå en omkostningsprocent på [50-60] % i 2017. Det står således klart, at Banken havde gjort en stor ekstra indsats på omkostningssiden sammenlignet med de besparelser, der var planlagt på tidspunktet for indledningsafgørelsen. Denne ekstra indsats vil bidrage til Bankens rentabilitet og dermed levedygtighed. De specifikke driftsomkostningsmål, der er fastlagt i tilsagnene, vil hjælpe med at sikre, at Banken gennemfører de resterende forventede omkostningsnedskæringer for at sikre levedygtigheden.

(82) Banken har også en plan for yderligere at nedbringe sine renteudgifter (allerede nedbragt fra 727 mio. DKK i 2012 til 185 mio. DKK i 2016) med [35-50] % inden udgangen af 2017 og endda med [45-60] % inden udgangen af 2018. Denne betydelige nedskæring vil hovedsagelig ske ved udskiftning af aftaleindskud, der er ved

at udløbe, og som forrentes med gennemsnitligt [0-5] %, med nye indlån til en forrentning på kun ca. [0-5] %. Det forventes, at der spares yderligere på renteudgiften ved at refinansiere Bankens efterstillede kapitalgrundlag som led i omstruktureringsplanen (se betragtning 40). Banken fremsendte dokumentation for, at disse besparelser kan nås og også vil få en positiv virkning for Bankens rentabilitet og levedygtighed. Banken kan også let nedbringe rentesatsen på sine indlån uden at udhule sin finansiering, da den har et betydeligt indlånsoverskud ([28]). Trods den betydelige nedbringelse af indlånsforrentningen har Banken ingen forventninger om et betydeligt fald i sit indlånsoverskud, eftersom indlån ventes at falde mindre end udlånsporteføljen.

(83) Den afgørende faktor for Bankens rentabilitet og levedygtighed vil være værdiforringelsesniveauet over de næste par år. Banken forventer i øjeblikket, at hensættelser til tab på udlån vil falde fra 416 mio. DKK i 2016 til [200-300] mio. DKK i 2017 og til [200-300] mio. DKK i 2018. Den primære årsag til det betydelige fald i de budgetterede hensættelser er Bankens forventning om, at dens landbrugsportefølje, som de seneste år har udgjort størsteparten af værdiforringelserne ([29]), vil bedres. Denne forventning bygger på den antagelse, at priserne for de vigtigste landbrugsprodukter (såsom mælk og svinekød) vil være stigende efter nedgangsperioden i 2015-2016, og den antagelse, at denne tendens ikke vender i de kommende år. Kommissionens egne fremskrivninger ([30]) viser, at landbrugspriserne faktisk er steget igen efter en nedgangsperiode i 2015-2016, men fortsat vil være mere eller mindre stagnerende efter 2017. Banken forventer også et lille fald i værdiforringelserne i ejendomssektoren, mens der forventes en beskeden stigning i de andre sektorer samlet set.

(84) Hvis Bankens antagelser opfyldes, vil dens rentabilitet overordnet set blive betydeligt bedre i løbet af de næste få år. Navnlig vil Bankens egenkapitalforrentning efter skat ([31]) stige fra 5,4 % i 2016 til [7-11] % i 2017 og [7-11] % i 2018 (se også tabel 1). Denne betydelige stigning i Bankens rentabilitet sker primært gennem nedbringelse af omkostningerne og tabene på udlån. Bankens kerneindtjening (primært renter og gebyrer) vil da også forblive mere eller mindre uændret (se tabel 1). Kommissionen finder, at de forventede nedbringelser af renteudgifterne og personale- og administrationsomkostningerne under normale omstændigheder kan opnås inden for den tidshorisont, som Banken har fastsat.

(85) Med hensyn til nedbringelsen af hensættelser til tab på udlån er Kommissionen af den opfattelse, at Bankens prognoser bygger på optimistiske antagelser. Kommissionen ser positivt på, at Banken efter flere inspektioner fra Finanstilsynet har bragt sin kreditrisikopolitik i overensstemmelse med bedste praksis hos tilsvarende banker som oplyst af Finanstilsynet til Kommissionen (se betragtning 43).

(86) Kommissionen bemærker, at Banken under drøftelserne med Nykredit accepterede en due diligence-undersøgelse foretaget af Deloitte ultimo 2016, som afstedkom bogføring af yderligere værdiforringelser på ca. [50-150] mio. DKK ([32]). Dette skulle mindske usikkerheden om behovet for hensættelser fremover.

(87) Ikke desto mindre vil den forventede nedbringelse af tabene på udlån være meget afhængig af makroøkonomiske forhold og især landbrugssektorens resultater. På grund af Bankens engagementer i landbrugssektoren og den store indvirkning, som hensættelser til tab på udlån tidligere har haft på Bankens rentabilitet, har Kommissionen gennemført en følsomhedsanalyse, hvori hensættelserne til tab på udlån er ændret i mere forsigtig retning. I denne analyse er hensættelserne til tab på udlån sat 20 % højere end de budgetterede beløb i henholdsvis 2017 og 2018. Ifølge den reviderede antagelse ville Bankens egenkapitalforrentning falde med henholdsvis [0-5] % og [0-5] % i 2017 og 2018, men forblive på et rentabilitetsniveau, hvor Banken burde kunne rejse yderligere kapital fra kilder på markedet i nødvendigt omfang. Imidlertid ville Bankens komfortable kapitalbuffer (se betragtning 80) være tilstrækkelig til at absorbere yderligere tab på udlån eller andre negative forhold og holde Banken solvent. Derfor synes der at være en meget begrænset sandsynlighed for, at Banken får brug for ny kapital eller statsstøtte i de førstkommende år.

([28]) Banken havde et forhold mellem udlån og indlån på 74 % ved udgangen af 2016, og dette forhold forventes at blive ca. 73 % i 2018.
([29]) Bruttoværdiforringelserne i landbrugs- og fiskeriporteføljen udgjorde henholdsvis ca. 57 %, 68 % og 78 % af de samlede bruttoværdiforringelser i 2014, 2015 og 2016.
([30]) Se https://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/medium-term-outlook_en
([31]) Disse tal indbefatter den planlagte kapitalforhøjelse på 745 mio. DKK.
([32]) Deloitte reviderede 135 af Bankens låneengagementer svarende til 25 % af alle erhvervslåneengagementer og 40 % af alle de låneengagementer, hvor der er objektiv dokumentation for værdiforringelse. Banken ekstrapolerede resultaterne af denne due diligence-undersøgelse og nåede på baggrund af en række antagelser frem til de yderligere værdiforringelser, der var nødvendige i hele porteføljen.

(88) Selv i et stressscenarie udtænkt af Finanstilsynet ville Banken fortsat have en tilstrækkelig stor kapitalbuffer efter kapitaltilførslen fra de private investorer. I Finanstilsynets scenarie antages bl.a. en lavere renteindtægt, større afskrivninger og yderligere værdiforringelser på i alt [400-600] mio. DKK i forhold til det forventede for 2018 og 2019. Selv om Banken ville være tabsgivende i disse to år, ville dens soliditetsgrad holde sig pænt over de lovbestemte minimumskrav. Med andre ord ville de reelle værdiforringelser endda kunne stige uden at sætte Bankens solvens på spil de første år. Som følge heraf er det usandsynligt, at Banken selv i et stressscenarie får brug for ny kapital eller statsstøtte for at sikre sin solvens.

(89) På baggrund af ovenstående finder Kommissionen, at Bankens forventede ROE for 2017 ville være tilstrækkeligt til at genoprette dens levedygtighed. Banken ville således opfylde kravet i punkt 15 i Omstruktureringsmeddelelsen om, at en omstrukturering ikke må vare mere end fem år. På grund af Bankens sårbarhed over for makroøkonomiske forstyrrelser (især i landbrugssektoren) og det forhold, at Banken selv agter at omstrukturere yderligere, finder Kommissionen det imidlertid hensigtsmæssigt og fornuftigt at acceptere Danmarks tilsagn, der gælder frem til udgangen af 2018 (og som kan forlænges med et år om nødvendigt).

(90) Kommissionen bemærker, at Danmarks tilsagn (se betragtning 44) udgør en yderligere sikkerhedsforanstaltning i henseende til Bankens langsigtede levedygtighed. Navnlig vil omstruktureringsperioden blive forlænget med et år, og der vil blive iværksat yderligere foranstaltninger til sikring af Bankens langsigtede levedygtighed, hvis Banken ikke opnår en ROE på [7-11] % i 2018. Nærmere bestemt vil Banken i tilfælde af en sådan forlængelse af omstruktureringsperioden få pligt til (på ny) at fastsætte prisen for hvert kundeforhold (med enkelte undtagelser) således, at den opnår de foruddefinerede rentabilitetsmål for hver kunde ([33]). På denne måde styrker Banken sin indtjening, hvis den ikke har nået målet om en ROE på [7-11] % i 2018. Da Banken allerede har forpligtet sig til betydelige omkostningsbesparelser, men ikke har fuld kontrol over omfanget af tab på udlån (som afhænger af makroøkonomiske forhold), synes denne foranstaltning egnet til at polstre Bankens rentabilitet, hvis behovet skulle opstå. Kommissionen finder derfor tilsagnene yderligere betryggende for Bankens langsigtede levedygtighed.

(91) På denne baggrund nærer Kommissionen ikke længere tvivl med hensyn til, om Bankens langsigtede levedygtighed er tilstrækkelig. Navnlig vil Banken efter kapitalforhøjelsen have en komfortabel buffer over det lovbestemte kapitalkrav og kunne absorbere eventuelle yderligere værdiforringelser uden at sætte opfyldelsen af kravene på spil. Endvidere vil de ekstra omkostningsbesparelser (ved nedbringelse af renteudgifter og driftsomkostninger) bidrage til at forbedre Bankens rentabilitet. Samlet set vil Bankens rentabilitet som følge af alle tiltagene i omstruktureringsplanen stige tilstrækkeligt til, at Banken kan rejse yderligere kapital på markedet, hvis den får behov for det. Endelig vil tilsagnene sikre, at de resterende omkostningsbesparelsesforanstaltninger gennemføres, at der opretholdes en tilstrækkelig kapitalbuffer, og at indtjeningen vil blive øget, hvis Bankens rentabilitet ikke når målet om en ROE på [7-11] %. Derfor finder Kommissionen, at Bankens nyeste omstruktureringsplan giver tilstrækkeligt grundlag til at sikre Bankens levedygtighed og fjerne den tvivl, der kom til udtryk i indledningsafgørelsen.

7. **KONKLUSION**

(92) På baggrund af ovenstående vurdering er den tvivl, Kommissionen udtrykte i indledningsafgørelsen, blevet bortvejret. Statsstøtten i den foreliggende sag bør derfor anses for forenelig med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra b).

VEDTAGET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Omstruktureringsstøtten, som Danmark har iværksat til fordel for Vestjysk Bank, er forenelig med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), såfremt tilsagnene i bilaget efterleves.

([33]) Disse mål vil for privatkunder blive anvendt på hele porteføljen, mens de for erhvervskunder vil gælde for hver enkelt.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kongeriget Danmark.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. juli 2017.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Medlem af Kommissionen

BILAG

TERM SHEET (SAG SA.34720) DANMARK — OMSTRUKTURERINGSPLAN FOR VESTJYSK BANK

1. BAGGRUND

Kongeriget Danmark (»Danmark«) sikrer, at Vestjysk Bank A/S (»Vestjysk« eller »Banken«) gennemfører den omstruktureringsplan, der blev fremsendt den 14. juni 2017.

Danmark giver hermed følgende tilsagn (»tilsagnene«) som en integreret del af omstruktureringsplanen.

Tilsagnene får virkning fra datoen for vedtagelsen af Europa-Kommissionens (»Kommissionen«) afgørelse om godkendelse af omstruktureringsplanen (»afgørelsen«).

Tilsagnenes ordlyd fortolkes i lyset af afgørelsen og den generelle EU-retlige ramme og under henvisning til Rådets forordning (EU) 2015/1589 ([1]).

Danmark sikrer, at Vestjysk træffer de nødvendige foranstaltninger til at opfylde disse tilsagn korrekt og fuldstændigt indtil udløbet af omstruktureringsperioden.

2. DEFINITIONER

I forbindelse med tilsagnene forstås ved:

1. **Kerneregion**: Jylland.

2. **Afgørelse**: Kommissionens afgørelse om godkendelse af statsstøtteforanstaltningen og Vestjysks omstruktureringsplan i sag SA.34720, dateret [indsæt].

3. **Ikrafttrædelsesdato**: datoen for vedtagelsen af afgørelsen.

4. **Likviditetskvote**: forholdet mellem udlån og stabil finansiering i form af arbejdskapital undtagen obligationer med restløbetid på under et år.

5. **LCR**: liquidity coverage ratio — likviditetsdækningsgrad.

6. **Tilsynsadministratoren**: en eller flere fysiske eller juridiske personer, som er uafhængige af Vestjysk, godkendt af Kommissionen, udnævnt af Vestjysk og har til opgave at føre tilsyn med Vestjysks overholdelse af tilsagnene.

7. **Omstruktureringsplan**: Vestjysks omstruktureringsplan (forretningsplan ajourført og fremlagt for Kommissionen i juni 2017), som er godkendt ved Kommissionens afgørelse.

8. **ROE**: return on equity — egenkapitalforrentning.

9. **ROE pr. kunde**: ROE før skat for hver enkelt kunde beregnet på grundlag af en intern afregningspris, der svarer til en løbetid, som stemmer overens med finansieringsomkostningen og justeret for risikoomkostninger. Denne beregning indbefatter det ud fra omsætningen vægtede gennemsnit af alle udlån til en enkelt kunde. Andre gebyrer eller banktransaktioner, der bidrager til rentabiliteten i det samme kundeforhold, kan også indregnes, så et nyt udlån eventuelt medfører en lavere forrentning, hvis dette kompenseres gennem indtægter fra øvrige gebyrer eller banktransaktioner.

10. **Hybrid kernekapital**: efterstillede obligationer købt af Danmark, på dansk kaldet hybrid kernekapital udstedt under bankpakke II.

I forbindelse med tilsagnene gælder udtrykkene i både ental og flertal, medmindre andet er anført i tilsagnene.

([1]) Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

3. GENERELT

3.1. Danmark forpligter sig til at sikre, at tilsagnene opfyldes i fuldt omfang under gennemførelsen af omstruktureringsperioden.

3.2. Omstruktureringsperioden udløber enten den 31. december 2018, forudsat at Vestjysk når en ROE på [7-11] % beregnet på basis af de endelige reviderede årsregnskaber for 2018, eller først den 31. december 2019, såfremt denne ROE ikke nås for 2018 vurderet på baggrund af en endelig rapport fra tilsynsadministratoren om de tilsagn, der gælder for det år. Tilsagnene gælder i omstruktureringsperioden, medmindre andet er fastsat.

4. OMSTRUKTURERING AF VESTJYSK: KAPITALISERING OG GENSKABELSE AF LIGEVÆGTEN I UDLÅNSPORTEFØLJEN

4.1. Vestjysk opretholder igennem hele omstruktureringsperioden en kapital, der mindst svarer til den højeste af følgende to værdier: enten i) 2 % af dens samlede risikoeksponeringsbeløb eller ii) 325 mio. DKK over summen af solvenskravet og det kombinerede bufferkrav ifølge gældende love og forskrifter.

4.2. Vestjysk opfylder igennem hele omstruktureringsperioden følgende likviditetskrav:

— Vestjysk opretholder en likviditetsdækningsgrad på mindst 100 % målt i overensstemmelse med gældende love og forskrifter

— Vestjysk opretholder likviditetsoverdækning på mindst 50 % af likviditetsdækningskravet ifølge gældende love og forskrifter

— Vestjysk opretholder en likviditetskvote på maksimalt 1 målt i overensstemmelse med gældende love og forskrifter.

4.3. Vestjysks balance i 2017 må ikke overstige balancen i 2016, og den må ikke overstige 20 300 mio. DKK i 2018 og 21 000 mio. DKK i 2019 (i givet fald).

4.4. Vestjysk genskaber ligevægten i sin udlånsportefølje i omstruktureringsperioden som følger:

— Nettoudlån, herunder garantier, til ejendomssektoren udgør højst 25 % af det samlede nettoudlån (lån til kunder), herunder garantier, på ethvert givet tidspunkt.

4.5. Nettoudlån målt som de årlige gennemsnitlige nettoudlån til landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri må pr. 31. december ethvert givet år ikke overstige sin andel af det samlede nettoudlån pr. 31. december 2016 (dvs. 20 % af de samlede udlån til kunder som defineret ovenfor), såfremt og i det omfang dette yderligere nettoudlån er resultatet af udlån til nye kunder eller en stigning i udlånet til eksisterende kunder.

4.6. Vestjysk yder ikke nye lån til kunder uden for kerneregionen, medmindre kunden selv finder medfinansiering på [35-45] % og stiller sikkerhed for lånet. Vestjysk yder ikke nye lån vedrørende aktiver uden for Danmark.

4.7. Store engagementer:

Vestjysk indgår ikke kreditrisikoeksponeringer med nye kunder, hvis en sådan eksponering i sig selv udgør over 10 % af den samlede kapital på det givne tidspunkt.

5. ADFÆRDSMÆSSIGE FORANSTALTNINGER OG SELSKABSLEDELSE

5.1. Forbud mod opkøb: Vestjysk opkøber ikke andele i form af aktiver eller aktier i nogen virksomhed. Forbuddet mod opkøb omfatter både virksomheder i form af selskaber og en pakke af aktiver, der udgør en virksomhed.

i. **Undtagelse**: Vestjysk kan erhverve andele i virksomheder, såfremt:

a. købsprisen, som Vestjysk betaler for ethvert køb, er under 0,01 % af Vestjysks balance ([1]) på ikrafttrædelsesdatoen ([2]), og

([1]) I forbindelse med dette tilsagn svarer balancen til Vestjysks samlede aktiver.
([2]) Hvis Kommissionen godkender, at opkøbsforbuddet hæves, skal Vestjysks balance på ikrafttrædelsesdatoen for tilsagnene beregnes sådan, at også aktiverne i de erhvervede enheder eller de opkøbte aktiver på købsdatoen indgår.

b. den samlede købspris, som Vestjysk har betalt for alle sådanne opkøb fra ikrafttrædelsesdatoen og indtil udgangen af omstruktureringsperioden, er mindre end 0,025 % af Vestjysks balance på ikrafttrædelsesdatoen,

c. opkøbet udspringer direkte af tidligere eksisterende (før denne afgørelse) kontraktlige forpligtelser over for tredjemand eller forskriftsmæssige forpligtelser i den forbindelse eller er påkrævet i henhold til en endelig og obligatorisk afgørelse truffet af en offentlig myndighed vedrørende Vestjysk.

ii. **Aktiviteter, der ikke er omfattet af forbuddet mod opkøb**: Forbuddet mod opkøb omfatter ikke erhvervelser, i) der finder sted som en del af den almindelige bankforretning i forbindelse med forvaltningen af eksisterende krav over for nødlidende virksomheder, herunder konvertering af eksisterende gæld til aktieinstrumenter, eller ii) som led i almindelige likviditetsaktiviteter.

5.2. Reklameaktivitet: Vestjysk må ikke bruge ydelsen af støtteforanstaltningerne eller eventuelle fordele herved til reklameaktivitet.

6. OMSTRUKTURERING AF VESTJYSKS RISIKOSTYRING

6.1. Banken vil yderligere forbedre og centralisere risikostyringen af sine største kunder ved at oprette en central erhvervsafdeling.

6.2. Vestjysks samlede tilbagevendende driftsomkostninger (på personale, afdelinger, administration og anden drift) og afskrivningsomkostninger må ikke overstige [435-475] mio. DKK i 2017, [420-460] mio. DKK i 2018 og [405-445] mio. DKK i 2019 (i givet fald) (disse tal opjusteres med beløb, der måtte skyldes yderligere krav til Vestjysk efter gældende love eller forskrifter, herunder uden begrænsning lønsumsafgift).

7. TILBAGEBETALING TIL STATEN

7.1. Vestjysk indfrier den hybride kernekapital til pari tillagt eventuelle påløbne renter i overensstemmelse med gældende love og forskrifter inden seks måneder fra ikrafttrædelsesdatoen.

8. TILSAGN OM KREDIT- OG PRISPOLITIK

8.1. Vestjysk giver tilsagn om:

8.1.1. i 2017, 2018 og 2019 (i givet fald) at forelægge en rapport i den form, der er vedlagt denne afgørelse, for tilsynsadministratoren om fordelingen af ROE før skat for Bankens erhvervskunder (bl.a. alle SMV'er) henholdsvis den gennemsnitlige bruttoindtjening for privatkunderne med angivelse af kreditkvaliteten som beskrevet i afsnit 8.1.6

8.1.2. i 2018 og i givet fald 2019 at udarbejde en strategi for, hvordan Banken vil øge rentabiliteten i sine kundeforhold. Denne strategi skal være tilstrækkelig detaljeret og bl.a. præcisere de kundesegmenter, der er i fokus, og de foreslåede foranstaltninger til forøgelse af indtægterne (herunder muligheden for at ophæve utilfredsstillende kundeforhold)

8.1.3. i 2018 at prissætte hvert nyt udlån (idet nye udlån forstås som enhver ny forretning, der ikke knytter sig til en eksisterende transaktion) ved at anvende et egnet internt prissætningsværktøj eller vedrørende privatkundeeksponeringer at anvende egnede interne retningslinjer for prissætning sammen med centralt udstedt dokumentation for, at retningslinjerne for prissætning understøtter en gennemsnitlig bruttoindtjening pr. kunde på mindst [2 800-3 300] DKK baseret på en standardfamilie. Prissætningen af nye lån til erhvervskunder vil blive anset for tilstrækkelig, hvis det nye lån bidrager til en positiv ROE pr. kunde på mindst [8-12] % før skat i 2018

8.1.4. fra 2019 og frem (i givet fald) at sikre, at hvert kundeforhold i lovligt omfang (og ikke kun nye lån) prissættes i henhold til punkt 8.1.3 ovenfor. Hvis der ikke påvises en positiv ROE pr. kunde på mindst [8-12] % før skat for hvert enkelt erhvervskundeforhold, der overstiger en eksponering på [2,2-2,7] mio. DKK på tidspunktet for prissætningen, medfører det, at lånesagerne skal forelægges bestyrelsen til formel godkendelse med en begrundet beslutning.

Hvis summen af undtagelser for alle erhvervskundeforhold uanset deres størrelse, som ikke opfylder det nævnte afkastkrav, i indeværende regnskabsår overstiger [2-3] % af Bankens reviderede nettoudlånseksponering (ved udgangen af foregående regnskabsår), skal Vestjysk i lovligt omfang i) vedrørende erhvervskunder sørge for at nedbringe størrelsen af nettoudlånseksponeringen til erhvervskunder, som ikke opfylder det nævnte afkastkrav, med [18-25] % i forhold til det foregående regnskabsår og ii) vedrørende privatkunder sørge for at øge den gennemsnitlige bruttoindtjening med [4-8] % i forhold til det nuværende niveau på [2 800-3 300] DKK til et minimumsniveau på [2 800-3 300] DKK.

8.1.5. at nye lån af hensyn til disse erhvervskundeberegninger ledsages af dokumentation for en beregning af en ROE pr. kunde før indgåelsen af aftalen om enten individuelle lån eller anden långivning til enkeltkunder, herunder gebyrer eller banktransaktioner. Ovennævnte nye lån skal have en kreditdokumentation, der påviser denne ROE, der er beregnet før indgåelsen af aftalen, for hver kunde på tidspunktet for kreditbeslutningen og for hvert regnskabsår derefter

8.1.6. at følgende kreditaftaler ikke falder ind under denne prispolitik: omstruktureringssager (med udlånsbonitet på 1 og 2c ifølge Finanstilsynets karakterer til klassifikation af kunder), hvor der er udarbejdet en omstruktureringsplan eller kredithandlingsplan, samt alle pengemarkedstransaktioner.

9. TILPASNINGSMEKANISME

9.1. Hvis de mål, der er fastsat i afsnit 4.3, et givet år ikke nås på grund af uforudsete omstændigheder uden for Bankens kontrol, og hvis forskellen mellem de faktiske resultater og målene overstiger 7 %, skal Danmark forelægge Kommissionen et begrundet forslag om afhjælpende foranstaltninger, der skal sikre fremtidig overholdelse af målene, eller om en tilstrækkelig kompensation eller om alternative tiltag med sigte på at opfylde det samme formål, som de oprindelige mål, der ikke blev nået.

10. RAPPORTERING

10.1. Danmark sørger for, at der løbende føres tilsyn med den fuldstændige og korrekte gennemførelse af omstruktureringsplanen og den fuldstændige og korrekte opfyldelse af alle tilsagn i dette Term Sheet.

10.2. En tilsynsadministrator aflægger halvårsrapport til Kommissionen om fremskridtene med gennemførelsen af omstruktureringsplanen og ovennævnte tilsagn indtil omstruktureringsperiodens udløb. Skæringsdatoerne for aflæggelse af halvårsrapporten er den 31. december og den 30. juni. Halvårsrapporten fremsendes senest to måneder efter hver skæringsdato i hvert af årene i omstruktureringsperioden. Den endelige rapport pr. 31. december 2019 (i givet fald) omfatter hele 2019.

11. TILSYNSADMINISTRATOR

11.1. Danmark udnævner en tilsynsadministrator med mandat til at rapportere til Kommissionen om Danmarks og Bankens opfyldelse af tilsagnene.

11.2. Tilsynsadministratoren skal være uafhængig af Banken, skal have de fornødne kvalifikationer til at varetage sit mandat, f.eks. som investeringsbank, konsulent eller revisor, og må på intet tidspunkt under varetagelsen af sit mandat blive genstand for en interessekonflikt.

11.3. Tilsynsadministratoren modtager et vederlag fra Banken, som ikke må forhindre administratoren i at varetage sit mandat uafhængigt og effektivt.

Udnævnelse af tilsynsadministratoren

11.4. Senest fire uger efter ikrafttrædelsesdatoen forelægger de danske myndigheder en liste med to eller flere personer, som de foreslår at udnævne til tilsynsadministrator, med angivelse af deres foretrukne navn for Kommissionen til godkendelse. Forslaget skal indeholde tilstrækkelige oplysninger til, at Kommissionen kan kontrollere, om de foreslåede tilsynsadministratorer opfylder ovennævnte krav, og endvidere:

i. de fuldstændige vilkår for det foreslåede mandat, som skal omfatte alle de bestemmelser, der er nødvendige for at give tilsynsadministratoren mulighed for at varetage det hverv, der påhviler vedkommende i henhold til disse tilsagn

ii. udkastet til en arbejdsplan med beskrivelse af, hvordan tilsynsadministratoren har til hensigt at udføre sine opgaver.

11.5. Kommissionen kan godkende eller afvise de foreslåede tilsynsadministratorer og godkende det foreslåede mandat med forbehold for eventuelle ændringer, den finder nødvendige, for at tilsynsadministratoren kan opfylde sine forpligtelser. Hvis kun et navn godkendes, udnævner eller foranlediger Danmark denne person eller institution udnævnt som tilsynsadministrator i henhold til det af Kommissionen godkendte mandat. Hvis mere end et navn godkendes, kan Danmark frit vælge, hvilken tilsynsadministrator der skal udnævnes blandt de godkendte navne. Tilsynsadministratoren udnævnes senest en uge efter Kommissionens godkendelse i overensstemmelse med det af Kommissionen godkendte mandat.

11.6. Hvis alle de foreslåede tilsynsadministratorer afvises, forelægger Danmark navnene på mindst yderligere to personer eller institutioner senest en uge efter at have fået meddelelse om afvisningen.

11.7. Hvis alle yderligere foreslåede tilsynsadministratorer afvises af Kommissionen, anviser Kommissionen en tilsynsadministrator, som Danmark skal udpege eller foranstalte udpegelsen af i overensstemmelse med et mandat godkendt af Kommissionen.

Tilsynsadministratorens opgaver og pligter

11.8. Tilsynsadministratoren varetager sine specifikke opgaver for at sikre, at tilsagnene bliver opfyldt. Kommissionen kan på eget initiativ eller på tilsynsadministratorens, Danmarks eller Bankens anmodning give tilsynsadministratoren instrukser eller anvisninger for at sikre, at tilsagnene opfyldes. Banken og Danmark har ikke ret til at give tilsynsadministratoren anvisninger.

11.9. Tilsynsadministratoren:

i. foreslår Kommissionen en detaljeret arbejdsplan med beskrivelse af, hvordan administratoren agter at føre tilsyn med opfyldelsen af tilsagnene. Rapporten skal senest fremlægges den 31. december 2017

ii. overvåger opfyldelsen af tilsagnene gennem kvartalsrapporter

iii. foreslår de foranstaltninger, som vedkommende finder nødvendige for at sikre Danmarks og Bankens opfyldelse af tilsagnene.

Danmarks og Bankens opgaver og pligter

11.10. Banken yder og foranstalter, at dens rådgivere yder tilsynsadministratoren enhver form for samarbejde, bistand og ledelsesmæssig og administrativ støtte og information, som tilsynsadministratoren med rimelighed måtte kræve for at udføre sine opgaver.

Udskiftning, fritstilling og genudnævnelse af tilsynsadministratoren

11.11. Såfremt tilsynsadministratoren indstiller varetagelsen af sine funktioner i henhold til tilsagnene eller af enhver anden god grund, herunder at tilsynsadministratoren bliver genstand for en interessekonflikt:

11.12. kan Kommissionen efter høring af tilsynsadministratoren kræve, at Danmark udskifter administratoren,

11.13. kan Danmark efter Kommissionens forudgående godkendelse udskifte administratoren.

11.14. Afsættes tilsynsadministratoren, kan det kræves, at denne fortsætter sine aktiviteter, indtil en ny tilsynsadministrator tiltræder. Den afsatte tilsynsadministrator giver alle relevante oplysninger videre til den nye tilsynsadministrator. Den nye tilsynsadministrator udnævnes i henhold til proceduren i punkt 11.4-11.7.

11.15. Når der ikke er tale om afsættelse, ophører tilsynsadministratorens hverv først, når Kommissionen har frigjort tilsynsadministratoren fra sine forpligtelser, når alle de tilsagn, som tilsynsadministratoren har fået ansvaret for, er blevet opfyldt. Kommissionen kan dog til enhver tid kræve, at administratoren genudnævnes, hvis det senere viser sig, at de relevante foranstaltninger ikke er gennemført fuldstændigt og korrekt.